

Voorlopig protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea

Musea zijn van publiek belang

Zo'n 17 miljoen inwoners van Nederland - onder wie 1,4 miljoen Museumkaarthouders en 2,5 miljoen scholieren - kunnen zich in vrijheid laten verrassen en confronteren door museale collecties. Maar ook buitenlandse bezoekers, vooral uit de ons omringende landen, kiezen voor kunst en erfgoed. Alleen al in 2019 vonden ruim 30 miljoen museumbezoeken. In de meer dan 400 musea die zijn aangesloten bij de Museumvereniging zijn ongeveer 28.000 vrijwilligers en 13.000 medewerkers actief.

Musea verzamelen, bewaren, onderzoeken, interpreteren en presenteren een enorm cultureel kapitaal dat van ons allemaal is. Daarmee vertellen ze aan een groot en divers publiek eigentijdse verhalen over wie we werkelijk zijn en waar we eigenlijk vandaan komen.

Musea zijn plekken van ontmoeting, verbinding en bijzondere ervaringen. Ze bevorderen bovendien reflectie en debat; in musea is 'een leven lang leren' de praktijk. Maar ook aan actuele, maatschappelijke opgaven als kansengelijkheid, de Nederlandse identiteit en een florierende economie leveren musea een overtuigende bijdrage.

Onze Grondwet kent in artikel 22 een recht op vrije, onbelemmerde culturele ontplooiing. Iedereen, ongeacht afkomst, leeftijd, gender, seksuele voorkeur, gezondheid, opleiding of inkomen dient in staat te worden gesteld zichzelf in cultureel opzicht te ontplooien. Of dat nou is door kunstbeoefening of door tentoonstellingsbezoek. Het Nederlands cultuurbeleid erkent dat verwezenlijking van dit sociale grondrecht op culturele ontplooiing niet uitsluitend aan (commerciële) marktpartijen mag worden overgelaten. Dat geldt niet alleen landelijk maar ook regionaal en lokaal. Het genot van het grondrecht van culturele ontplooiing moet gegarandeerd zijn binnen de bescherming die iedereen op grond van de Grondwet en internationale verdragen heeft.

Nu musea tijdelijk gesloten zijn vanwege het coronavirus komt het museaal bestel ernstig onder druk te staan en daarmee ook het recht op culturele ontplooiing. Met (toepassing van) dit protocol zorgen we ervoor dat veilig en verantwoord bezoek van musea, voor publiek, vrijwilligers én medewerkers, weer mogelijk wordt. Zo genereren musea weer publieksinkomsten, zij het voorlopig een stuk minder dan voorheen. En zo zorgen we met elkaar dat het enorme cultureel kapitaal dat van ons allemaal is toegankelijk blijft voor het publiek, nu online en straks weer fysiek. Want hoe troostrijk al het online aanbod ook is deze dagen, er gaat niets boven de zintuiglijke ervaring van 'de echte ontmoeting' met kunst en erfgoed.

Waarom een protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea?

Doel van het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea is dat bezoekers veilig samen uit kunnen in het museum en dat vrijwilligers, medewerkers en leveranciers die niet tot de risicogroepen van het coronavirus behoren op een veilige manier hun werk in het museum kunnen doen. De maatregelen in het protocol zijn bedoeld om nieuwe besmettingen met het coronavirus te voorkomen en de gevolgen van het nieuwe virus te beperken zonder dat musea gesloten moeten blijven. Voorwaarde voor heropening van een museum is dat het ten minste aan het goedgekeurde protocol voldoet. Dit protocol is nog in ontwikkeling dus onderhavig document betreft een (vergevoerd) concept. Voor goedkeuring hanteert de overheid een strenge toetsingsprocedure. Op basis van nieuwe inzichten van het RIVM kunnen aanpassingen van het protocol noodzakelijk blijken. Zodra het protocol goedgekeurd is, publiceert de Museumvereniging de definitieve versie op museumcontact.nl en ontvangen musea die lid zijn van de vereniging daarover per mail bericht.

Hoe werkt het protocol?

Bij een veilige en verantwoorde heropening van musea zijn er drie niveaus te onderscheiden:

1. **Protocol:** richtlijnen voor de museumsector om te heropenen en waaraan overheid toestemming verleent, zoals vervat in dit document.
2. **Inregeling:** wat merkt een bezoeker, medewerker, vrijwilliger of leverancier van de afspraken in het protocol bij een museumbezoek zoals gescheiden in- en uitgangen, eenrichtingsverkeer, strepen bij kassa en garderobe, audiotours ontsmetten.
3. **Technische realisatie:** wat is er praktisch en technisch nodig om dit te regelen zoals IT, roosters, marketing afspraken.

Elk museum beschrijft zelf onderdelen 2 en 3, toegespitst op de eigen locatie.

Basistekst protocol veilig en verantwoord heropenen musea, versie 1 mei 2020

Preambule bij het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea

1. Dit protocol bestaat uit afspraken die gelden voor alle activiteiten van alle musea.
2. De richtlijnen van het RIVM vormen de basis van dit protocol en worden strikt nageleefd. Bezoekers, leveranciers, vrijwilligers en medewerkers worden zowel voorafgaand als tijdens hun aanwezigheid in het museum herhaaldelijk geïnformeerd en nadrukkelijk opgeroepen zich aan het protocol te houden.
3. Uitgangspunt is dan ook dat het protocol helder en hanteerbaar is voor musea, vrijwilligers, medewerkers, leveranciers en bezoekers.
4. Voor specifieke maatregelen wordt verwezen naar de branchegewijze voorlichting (zoals schoonmaak, transport, horeca/catering, winkel).
5. Brancheorganisatie, musea en overheid communiceren over de afspraken.
6. Wanneer het protocol geactualiseerd wordt, worden de vernieuwde richtlijnen zo snel mogelijk gecommuniceerd.
7. Op {museumcontact.nl/protocol} vind je altijd de meest actuele versie van het protocol musea.
8. Musea maken deze afspraken zichtbaar online, bij de ingang en herhalen die in het museum.

Totstandkoming van het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea

1. Dit protocol is tot stand gekomen op initiatief van de Museumvereniging, brancheorganisatie van ruim 400 Nederlandse musea en o.a. uitgever van de Museumkaart op basis van de meest actuele RIVM richtlijnen.
2. Voorwaarde voor een veilige en verantwoorde openstelling is om aan onderstaande richtlijnen te voldoen.
3. Het protocol is tot stand gekomen in samenwerking met o.a. het Rijksmuseum en na consultatie van de (dag)recreatiebedrijven verenigd in de Club van Elf – Nederlands Grootste Dagattracties en de Nederlandse Vereniging van Dierentuinen.
4. Ook is gebruik gemaakt van reeds bestaande protocollen zoals o.a. veilig winkelen, veilig naar kantoor, heropenstelling bibliotheekvestigingen, verantwoord bioscoop- en filmtheaterbezoek. Tevens heeft VNO-NCW bijgedragen in de coördinatie en onderlinge afstemming van dit protocol op andere sectoren.
5. Het protocol wordt voorgelegd aan FNV Publiek Belang, CNV Overheid en Publieke Diensten en CMHF.

Voorwaarden voor veilige en verantwoorde heropening van musea

1. Voorwaarde voor een veilige en verantwoorde openstelling is om aan de richtlijnen uit dit protocol te voldoen.
2. Elk museum moet afwegen of openstelling onder dit protocol haalbaar is, ook in personele en financiële zin. Belangrijk is dan ook dat musea individueel versterking van hun werkkapitaal krijgen vanuit de overheid, banken, (zakelijke) vrienden of gulle gevers.
3. Elk museum streeft ernaar beschermende middelen beschikbaar te stellen aan medewerkers of vrijwilligers als daar behoefte naar is, bijvoorbeeld vanwege het behoren tot een risicogroep of omdat daar in hun beroep of functie ook voor de coronacrisis gebruik van werd gemaakt.
4. Er moeten voldoende gekwalificeerde medewerkers of vrijwilligers beschikbaar zijn om veilig en verantwoord te kunnen heropenen.
5. Er moet ook rekening gehouden worden met invloed op de capaciteit in het openbaar vervoer (lokaal, regionaal, landelijk) en met invloed op de capaciteit van parkeervoorzieningen in de directe omgeving van het museum door heropening van musea.

Begrippen in dit protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea

Capaciteit: het maximum aantal bezoekers dat op enig moment wordt toegelaten is gebaseerd op anderhalve meter afstand. Voorsnog wordt uitgegaan van 1 bezoeker of 1 gezelschap per 10 vierkante meter netto-vloeroppervlak. De maximering kan geborgd worden door tickets op datum en tijdslot te verkopen via een online of telefonisch reserveringssysteem.

Gezelschap: mensen die gezamenlijk een huishouden voeren of een sociale eenheid vormen, zoals een gezin, partners of huisgenoten.

Risicogroepen: volgens het RIVM gaat het om personen vanaf 70 jaar. En om personen vanaf 18 jaar met:

- chronische afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen, die vanwege de ernst onder behandeling van een longarts zijn;
- chronische hartaandoeningen, die vanwege de ernst onder behandeling van een cardioloog zijn;
- diabetes mellitus: slecht ingestelde diabetes of diabetes met secundaire complicaties;
- ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie;
- verminderde weerstand tegen infecties door (medicatie voor) auto-immuunziekten, na orgaan- of stamceltransplantatie, bij hematologische aandoeningen, bij (functionele) asplenie, bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane ernstige afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is, of tijdens en binnen 3 maanden na chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten;
- een onbehandelde hivinfectie of een hivinfectie met een CD4-getal < 200/mm³;
- ernstig leverlijden in Child-Pugh classificatie B of C;
- morbide obesitas (BMI > 40).

Museum: geregistreerd museum dat voldoet aan de Museumnorm en opgenomen is in het Museumregister of een ongeregistreerd museum dat met zijn collectie ook een waardevolle bijdrage levert aan de Collectie Nederland.

Desinfectie: desinfectie is een methode met speciale middelen die in specifieke situaties (verontreiniging met bloed) wordt toegepast. Overleg met het schoonmaakbedrijf of en wanneer dit noodzakelijk is.

Hygiënemaatregelen: het gaat hier in ieder geval om het volgende

- a. Was je handen na contact handelingen op plekken waar ook anderen geweest zijn.
 - 20 seconden met water en zeep, daarna handen goed drogen met papieren handdoek of blazer. Gooi papier daarna weg in een afsluitbare vuilbak.
 - Voordat je naar buiten gaat, als je weer thuiskomt, als je je neus hebt gesnoten, voor het eten en nadat je naar de wc bent geweest.
- b. Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.
- c. Gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten en gooi deze daarna weg in een afsluitbare vuilbak.
- d. Was daarna je handen.
- e. Schud geen handen.
- f. Houd 1,5 meter afstand van anderen.

Maatregelen bij gezondheidsklachten: het gaat hier in ieder geval om het volgende

- a. Heb je verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, keelpijn, lichte hoest of verhoging (tot 38 graden Celsius)? Blijf thuis!
- b. Heb je verkoudheidsklachten en koorts (boven 38 graden Celsius) en/of benauwdheid? Blijf thuis, en dat is ook van toepassing op huisgenoten.

Persoonlijke beschermingsmiddelen: persoonlijke beschermingsmiddelen betreffen handschoenen, mondkapjes en fysieke afscherming.

Schoonmaken: dagelijkse reiniging van het gebouw volgens het reguliere schoonmaakprogramma, met tijdens de corona-periode extra aandacht voor contactoppervlakken en aanraakpunten. Dit kan volgens de reguliere wijze, zowel met de traditionele methode als met de microvezelmethode.

Volgen van richtlijnen: de actuele RIVM-richtlijnen omtrent gezondheid en hygiëne vormen de basis van dit protocol en worden strikt nageleefd. In aanvulling worden richtlijnen van de betreffende veiligheidsregio gehanteerd. Bezoekers, medewerkers, vrijwilligers en leveranciers worden zowel voorafgaand als tijdens hun bezoek nadrukkelijk geïnformeerd en opgeroepen zich aan de richtlijnen te houden.

Protocol bepalingen

Voor de musea geldt het volgende

1. Geef in elk museum de capaciteit aan of wel het maximale aantal bezoekers aan dat tegelijkertijd in het museum mag zijn.
2. Beheers de capaciteit door een online of telefonisch reserveringssysteem voor bezoek per dag met tijdslot (vaststaande starttijd).
3. Communiceer dat bezoek zonder reservering niet mogelijk is om onnodige reisbewegingen te voorkomen.
4. Laat bezoekers alleen betalen via pin of mobiel.
5. Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in het museum, en ook vóór het museum.
6. Pas daar waar nodig looproutes aan opdat voldaan wordt aan anderhalve meter afstand.
7. Zorg voor maximale hygiëne, zeep, desinfecterende middelen en wijs aanwezig op het belang van handen wassen (bijv. ook instructies ophangen bij de wastefel). Maak regelmatig schoon, vooral ook de pinterminal, deurknoppen, trapleuningen en liftknoppen.
8. Op centrale plaatsen is desinfecterende handgel beschikbaar of zijn handenwas-faciliteiten gerealiseerd.
9. Scheid inkomende en uitgaande bezoekers door verschillende deuren te gebruiken en looproutes in te regelen.
10. Herstarten van zakelijke evenementen is afhankelijk van het horecaprotocol en richtlijnen van de overheid.

Voor bezoekers geldt het volgende

11. Ga niet van huis bij gezondheidsklachten. Bezoekers zijn welkom als zij en hun huisgenoten tenminste 24 uur klachtenvrij zijn.
12. Het is alleen toegestaan om met meer dan 1 persoon naar het museum te komen indien sprake is van een gezelschap.
13. Bezoekers zijn vooraf in bezit van een geldige (online) reservering met een geldig entreekaartje voor de dag en het tijdslot (vaststaande starttijd) waarop geboekt is; zij komen op tijd of maximaal 15 minuten voor starttijd – dus niet eerder- om wachtrijen te voorkomen. Het is voorsnog niet mogelijk zonder reservering het museum te bezoeken.
14. Vermijd het openbaar vervoer waar dat kan, kom zo veel mogelijk met eigen vervoer en ga vooral naar musea in (de omgeving) van je woonplaats.
15. Betaal zo veel mogelijk met pin of contactloos (pin of mobiel).
16. Groepsrondleidingen, -arrangementen, -tickets of -activiteiten vinden voorsnog geen doorgang
17. Schoolreisjes van kinderen onder de 12 jaar volgen het actuele advies van het RIVM, in overleg met veiligheidsregio en de betreffende basisschool.
18. Het maken van foto's of video opnamen is (voorlopig) niet toegestaan.
19. Houd anderhalve meter afstand van bezoekers die niet behoren tot het eigen gezelschap.
20. Volg altijd de hygiënemaatregelen.
21. Volg altijd de aanwijzingen van medewerkers en vrijwilligers van het museum.

Voor vrijwilligers en medewerkers geldt het volgende

22. Voor medewerkers en vrijwilligers gelden de hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten.
23. Medewerkers en vrijwilligers die behoren tot de risicogroepen wordt ontraden naar het museum te komen.
24. Medewerkers en vrijwilligers krijgen een uitgebreide instructie/training over de naleving en handhaving van het protocol.
25. Daar waar contact niet voorkomen kan worden (evacuatie/hulpverlening) zullen aanvullende maatregelen worden genomen die kunnen bestaan uit: mondkapjes, handschoenen, fysieke afscherming.
26. Medewerkers die gebruik moeten maken van deze persoonlijke beschermingsmiddelen krijgen deze door het museum aangereikt en ontvangen instructie over het goed toepassen/aandoen ervan.
27. Voor kantoorwerkzaamheden geldt het protocol "Veilig naar kantoor". Werkzaamheden waarvan de aard van het werk het toelaat, worden voorsnog vanuit huis gedaan.

Voor op- en afbouw exposities, restauratie- en depotwerkzaamheden geldt verder het volgende

28. Hier gelden de hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten.
29. Het werken met collecties gebeurt volgens de actuele RIVM- richtlijnen.
30. Landelijke voorschriften ten aanzien van persoonlijke beschermingsmiddelen worden gehanteerd.

31. Het museum regelt de werkzaamheden volgens dit protocol in en bepaalt wat er praktisch en technisch noodzakelijk is.

Voor communicatie met bezoekers geldt verder het volgende

32. Zorg voor duidelijke regels, hang ze duidelijk leesbaar op.
33. Gebruik zoveel mogelijk contactmomenten om het protocol onder de aandacht te brengen zoals bij het reserveren, op de bevestiging, bij aankomst en op relevante plekken in het museum.
34. Bij reserveren wordt bezoekers gevraagd akkoord te gaan met de hygiënemaatregelen en de maatregelen bij gezondheidsklachten als aanvulling op de bezoekvoorwaarden van het museum.
35. Communicatie is in het Nederlands en indien nodig in meerdere talen, gebaseerd op het bezoekprofiel van het museum.
36. Regels hangen in tenminste Nederlands en Engels bij de ingang van het museum en worden binnen herhaald.
37. Zet de regels voor bezoekers ook op de website van het museum, in een pop-up scherm of op de homepage.
38. Gebruik waar relevant en mogelijk tekst in combinatie met beeldtaal (pictogrammen).

Voor beveiliging en opvolging van incidenten geldt verder het volgende

39. Hier gelden de hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten.
40. Beveiliging is verantwoordelijk voor het preventief toezicht en repressief handelen in het museum en - afhankelijk van de locatie - ook op de parkeerplaats en het park, de tuinen of het buitenmuseum.
41. Hierbij worden (eigen) veiligheid, wettelijke kaders en actuele RIVM-richtlijnen en de bezoekvoorwaarden van het museum in acht genomen.
42. Het museum volgt het advies van het beveiligingsbedrijf zolang een protocol van de beveiligingsbranche ontbreekt.

Voor EHBO, BHV of hulpverlening geldt verder het volgende

43. Hulpverlening houdt zich aan (beroeps)richtlijnen zoals die door de betreffende relevante organisaties wordt opgesteld (bijvoorbeeld Rode Kruis, Oranje Kruis, NIBHV).
44. Daar waar bij hulpverlening contact niet voorkomen kan worden zullen aanvullende maatregelen worden genomen die kunnen bestaan uit: mondkapjes, handschoenen, fysieke afscherming.
45. Volg de actuele RIVM-richtlijnen.

Voor het schoonmaken geldt verder het volgende

Goede hygiëne en goede schoonmaak zijn belangrijk om verspreiding van het coronavirus in te dammen. Daarom

46. Geldt schoonmaakprotocol A – werkinstructies van de Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten (OSB) en bepaal in overleg met het schoonmaakbedrijf de frequentie.
47. Bepaalt het museum in geval van pinapparaten, touchscreens, apparatuur voor audiotours e.d. of die onder voorwaarde van extra schoonmaak in gebruik kunnen worden genomen (bijvoorbeeld door desinfectiedoekjes te verstrekken). Zo ja, dan controleert het museum of de apparatuur gereinigd is.
48. Maak afspraken met het schoonmaakbedrijf in welke specifieke situaties desinfectie noodzakelijk is.

Voor leveranciers en transporteurs geldt verder het volgende

49. Hier gelden de hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten.
50. Spreek vooraf de plaats af waar de goederen bij het museum afgeleverd worden
51. Laat een kwartier van tevoren de aankomsttijd weten.
52. Draag handschoenen.
53. Betreedt alleen na overleg met de klant het museum. Overweeg levering tot de deur.
54. Voor transport van museale objecten geldt het coronaprotocol transport & logistiek “Veilig en gezond doorwerken”.

Voor de gemeente geldt het volgende

55. Voorkom buiten het museum samenscholing zoals bij knooppunten van het openbaar vervoer.
56. Handhaaf de gemaakte afspraken.
57. Versoepel desgevraagd maatregelen rond levertijden of venstertijden in steden.

Voor handhaving van het protocol in het museum geldt verder het volgende

58. Veiligheid van bezoekers, vrijwilligers, medewerkers en leveranciers staat centraal bij onze voorschriften.
59. Hierbij zijn de bezoekvoorwaarden van het betreffend museum de ondergrens en leidraad.
60. Musea behouden zich verder het recht voor om bezoekers, leveranciers of medewerkers toegang tot het bedrijf te weigeren bij twijfel over de gezondheidstoestand.
61. Er zijn voldoende medewerkers aangesteld die verantwoordelijk zijn voor de naleving van het protocol en die dit ook actief controleren.
62. Er is een functionaris aangewezen die verantwoordelijk is voor de naleving van het protocol en de naleving ook actief controleert.
63. Bezoekers die zich niet aan dit protocol houden worden verzocht hun bezoek te beëindigen.

Bij boekingen, betalingen voor het museumbezoek geldt verder het volgende

64. Verzorg een online of telefonische reserveringssysteem op dag en tijdslot (met starttijd).
65. Bied zo veel mogelijk online betaalmogelijkheden aan; alternatief is betaling per pin of mobiel in het museum.

Bij de informatiebalie of de kassa van het museum geldt verder het volgende

66. Plaats fysieke afscherming bij de balie of kassa tussen bezoeker en medewerker of vrijwilliger als de contactruimte kleiner is dan anderhalve meter.

Bij de toegangscontrole tot het museum geldt verder het volgende

67. Eén individu per gezelschap of één bezoeker toont de toegangkaart; kinderen t/m 12 jaar kunnen dat samen met een volwassene uit het gezelschap doen.
68. Bij de toegangscontrole zijn duidelijke instructies aanwezig, duidelijk zichtbare strepen getrokken of vakken gemaakt die de afstand aangeven van minstens anderhalve meter.
69. De toegangscontrole wordt waar mogelijk ook in tijd gespreid.
70. Plaats fysieke afscherming bij de balie of kassa tussen bezoeker en medewerker of vrijwilliger als de contactruimte kleiner is dan anderhalve meter.
71. Na de controle is er desinfecterende handgel beschikbaar of zijn er handenwas faciliteiten.

Bij de garderobe in het museum geldt verder het volgende

72. Zorg voor anderhalve meter afstand tussen bezoeker en medewerker/vrijwilliger. Vermijd handcontact.
73. Zorg voor voldoende ruimte tussen jassen en tassen van bezoeker/gezelschap ten opzichte van anderen.
74. Bij de garderobe zijn duidelijke instructies aanwezig, duidelijk zichtbare strepen getrokken of vakken gemaakt die de afstand aangeven van minstens anderhalve meter.
75. Neem maatregelen om doorstroming te bevorderen en opstoppingen te voorkomen.

Bij de toiletten in het museum geldt verder het volgende

76. Het aantal gebruikers per toiletblok wordt beperkt zodat de anderhalve meter afstand wordt geborgd.
77. Buitentoegangsdeuren staan zo veel mogelijk open/op een kier om handcontact te voorkomen.
78. Toiletblokken worden gesloten wanneer er wordt schoongemaakt.
79. Toiletblokken worden op de reguliere wijze schoongemaakt met speciale aandacht voor contactpunten en handenwasfaciliteiten. De frequentie wordt in overleg met het schoonmaakbedrijf vastgesteld.
80. Zorg voor voldoende en tijdige aanvulling van (vloeibare) zeep en materialen om handen af te drogen. Gebruik bij voorkeur papieren handdoekjes en afsluitbare afvalbakken.

In de gangen van het museum geldt verder het volgende

81. In gangen wordt altijd anderhalve meter afstand tot anderen buiten het eigen gezelschap gehouden.
82. Bij smalle gangen geldt eenrichtingsverkeer met goed zichtbare afbakening en communicatie hierover op ooghoogte én op de grond. Beperkt het aantal personen in een lift afhankelijk van de oppervlakte.
83. Neem maatregelen om doorstroming te bevorderen en opstoppingen te voorkomen.

Op zaal in het museum geldt verder het volgende

84. Vermeld de capaciteit per zaal zodat elke bezoeker kan beoordelen of het maximum bereikt is.
85. In zalen wordt altijd anderhalve meter afstand tot anderen buiten het eigen gezelschap gehouden.
86. Neem maatregelen om doorstroming te bevorderen en opstoppingen te voorkomen.
87. Regel doelgerichte hygiëne in na elke gebruiker van touchscreens of interactieve apparatuur of sluit deze af.
88. Maak contactoppervlakken en aanraakpunten meerdere keren per dag schoon op de reguliere wijze. Frequentie afhankelijk van gebruikintensiteit en vervuiling (en in overleg met schoonmaakbedrijf).

In de museumwinkel geldt verder het volgende

De basis voor dit deel van het museumprotocol zijn de maatregelen uit het protocol "Verantwoord winkelen".

Voor de winkelier

89. Regels hangen aan de buitenkant van de winkel en worden binnen herhaald.
90. Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden in de winkels, maar ook vóór de winkel.
91. Geef in winkels het maximum aantal gasten aan dat tegelijkertijd in de winkel mag zijn. Richtlijn is maximaal 1 gast per 10 m² netto winkelvloeroppervlak.
92. Zorg voor extra hygiëne bij balie en pinterminal.
93. Haal samples, proeverijen, monsters en probeerartikelen uit de winkel.
94. Zorg, indien mogelijk voor een duidelijke routing waarbij gasten niet de route terug in de winkel kunnen nemen, sluit hiervoor bijvoorbeeld tussenruimtes bij schappen.
95. Plaats fysieke afscherming bij kassa's tussen bezoeker en medewerker of vrijwilliger als de ruimte kleiner dan anderhalve meter is.

Voor de bezoekers van de museumwinkel

96. Houd anderhalve meter afstand, voor de winkel en in de winkel.
97. Kom zoveel mogelijk alleen/beperkt tot 2 personen uit hetzelfde gezelschap in de winkel.
98. Raak alleen het product aan dat u nodig heeft.
99. Betaal zoveel mogelijk met pin of contactloos (pin of mobiel).
100. Volg altijd de aanwijzingen van het medewerkers.

In het restaurant of de koffiebar geldt verder het volgende

De basis voor dit deel van het museumprotocol is het protocol voor contractcatering van Veneca.

101. Regels hangen bij de entree van het horecapunt en worden binnen herhaald.
102. Geef in het horecapunt het maximumaantal gasten aan dat tegelijkertijd in het horecapunt mag zijn.
103. Zorg dat gezelschappen anderhalve meter afstand tot elkaar kunnen houden vóór het horecapunt.
104. Horecamedewerker placeert de gasten en legt regels uit.
 - Gasten zoeken geen eigen plek en schuiven niet zelf met tafels.
 - Eerst een tafel dan naar counter.
105. Richtlijn is twee meter afstand tussen tafels. Met vakken op de vloer en markering van de routing.
106. Plaats fysieke afscherming bij uitgifte en kassa's tussen gast en medewerker als de contactruimte kleiner is dan anderhalve meter.
107. PIN-betalingen aanmoedigen, zorg voor hygiëne pinterminal. Cash alleen op afstand.
108. Ingang en uitgang scheiden.

Counter met dienbladen

109. Gemarkerde wachtvakken per gezelschap.
110. Beperkt en aangepast assortiment. Voorverpakt portioneren zoals benzinestations. Disposables meer inzetten. Afhaalprincipe. Hygiëne bij afruimen.
111. Voorkomen dat gasten na elkaar zelfde lepel, tang of schep aanraken.

Bediende restaurants

112. Optie: Gebruik buzzer voor afhaal bestelde gerechten door gast zelf.
113. Optie: Werken met cloches waar met inachtneming van anderhalve meter aan tafel bediend wordt
114. Optie: Via app aan tafel bestellen en betalen. SMS als bestelling klaar is. Gast haalt zelf op bij afgiftepunt.

In het park, de tuin of het buitenmuseum geldt verder het volgende

115. Op wandelpaden wordt altijd anderhalve meter afstand tot anderen buiten het eigen gezelschap gehouden.
116. Bij smalle paden geldt eenrichtingsverkeer met goed zichtbare afbakening en communicatie hierover op ooghoogte én op de grond.
117. Neem maatregelen om doorstroming te bevorderen en opstoppingen te voorkomen.

Op de parkeerplaats geldt verder het volgende

118. Hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten gelden ook op eigen parkeerterreinen.
119. Inparkeren bij aankomst is aangepast aan anderhalve meter afstand. Bijvoorbeeld door om-en-om parkeerplekken in te richten.

In personeelsruimten geldt het volgende

- 120. Hygiënemaatregelen en maatregelen bij gezondheidsklachten gelden ook in personeelsruimten.
- 121. Het protocol voor contractcatering geldt ook voor personeelsrestaurants/voorzieningen.

Vraag en antwoord

Wanneer besluit het kabinet over heropening van musea en wat weegt mee in de beslissing?

Het kabinet besluit in de week van 11 mei over (eventuele versoepeling van) maatregelen om het coronavirus in te dammen. Aan het besluit liggen adviezen van het RIVM ten grondslag. En een inschatting van de impact van de maatregelen op bijvoorbeeld alle inwoners van ons land, op de werkgelegenheid en economie, op het openbaar vervoer en op de drukte op straat.

Waarom musea heropenen?

Steeds meer mensen hebben na beperking van hun fysieke vrijheid behoefte te ontspannen en troost en inspiratie te vinden in onder andere kunst, cultuur en erfgoed. De Nederlandse musea bewaren, beheren, interpreteren en presenteren een enorm cultureel kapitaal dat van ons allemaal is. En dat uitermate geschikt is om je in cultureel opzicht te ontplooien. En musea ontvangen graag weer bezoek!

Waarom een protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea?

Doel van het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea is dat bezoekers veilig samen uit kunnen in het museum en dat vrijwilligers, medewerkers en leveranciers die niet tot de risicogroepen van het coronavirus behoren op een veilige manier hun werk in het museum kunnen doen. De maatregelen in het protocol zijn bedoeld om nieuwe besmettingen met het coronavirus te voorkomen en de gevolgen van het nieuwe virus te beperken zonder dat musea gesloten moeten blijven.

Wanneer mag een museum heropenen?

- a. Voorwaarde voor heropening van een museum is dat het ten minste aan het goedgekeurde protocol voldoet. Dit protocol is nog in ontwikkeling dus onderhavig document betreft een (vergevoerd) concept. Voor goedkeuring hanteert de overheid een strenge toetsingsprocedure. Zodra het protocol goedgekeurd is, publiceert de Museumvereniging de definitieve versie op museumcontact.nl en ontvangen musea die lid zijn van de vereniging daarover per mail bericht.
- b. Op basis van nieuwe inzichten van het RIVM kunnen aanpassingen van het protocol noodzakelijk blijken. In het slechtste geval gaat het om een verzwaring van de maatregelen en opnieuw tijdelijke sluiting. Meer het kan ook zijn dat gaandeweg maatregelen soepeler worden en het protocol minder strikt zal worden.

Is een museum op grond van dit protocol verplicht te heropenen?

Verantwoordelijkheid voor heropening van het museum ligt bij de bestuurder/het bestuur van het museum. Dit geldt ook voor het inregelen van dit protocol en de technische realisatie ervan. Het museum dient zelf af te wegen of heropening haalbaar is, ook in personele en financiële zin. Om het risico op nieuwe besmetting door het coronavirus zo beperkt mogelijk te houden, is het inzetten

Als het museum heropent, hervatten dan ook andere functies op kantoor hun werkzaamheden?

Zo lang de overheid stelt dat thuiswerken de norm is, dan geldt dat ook voor musea. De overheid wil voorkomen dat de druk op het openbaar vervoer en de drukte op straat toenemen waardoor de groefactor van coronabesmettingen zou stijgen. Het streven is die factor beneden 1 te houden om exponentiële groei van besmettingen te voorkomen.

Wat is de rol van de veiligheidsregio?

Nederland kent 25 veiligheidsregio's die bevoegdheden hebben in geval van o.a. crisisbeheersing. Elke veiligheidsregio heeft een regionaal beleidsteam. Dat team bestaat uit de burgemeesters van de betrokken

gemeenten, de Hoofdofficier van Justitie en de voorzitter(s) van betrokken waterschappen. Het wordt voorgezeten door de voorzitter van de veiligheidsregio die tevens korpsbeheerder van de regiopolitie is. De voorzittende burgemeester krijgt de bevoegdheden die bij een lokale crisis de burgemeester toekomen waaronder de noodverordening. In tegenstelling tot een reguliere noodverordening hoeft deze niet door de gemeenteraad te worden bekrachtigd. Het kan zijn dat het regionaal beleidsteam aanleiding ziet om strengere of soepeler eisen op te leggen in geval van heropening van musea waarbij het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea het vertrekpunt vormt.

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente handhaaft het protocol voor veilige en verantwoorde heropening van musea en kan helpen bij het inregelen van anderhalve meter afstand in de openbare ruimte. Daarom is het advies van de Museumvereniging dat als een museum wil heropenen, het contact opneemt met de gemeente van vestiging.

Waarom moet bezoek zich van tevoren aanmelden?

Omdat bij versoepeling van de maatregelen het niet uit te sluiten is dat het coronavirus weer opvlamt, is het van belang dat de GGD kan achterhalen wie wellicht in contact zijn gekomen met iemand bij wie het virus is aangetoond, het zogenaamde 'test en trace'. Daarom is het van belang te weten wie er wanneer in het museum zijn geweest. In veel gevallen zullen de bezoekvoorwaarden van het museum hierop moeten worden aangepast. Een tweede reden is dat musea door de anderhalve meter samenleving vaak een beperkter capaciteit zullen hebben en dat wachtrijen voorkomen moeten worden. Ongeveer 145 musea bieden al online tickets; sommige werken al met tijdsloten. De Museumvereniging onderzoekt of het musea die deelnemen aan de Museumkaart kan ondersteunen bij het inregelen van verkoop van online tickets en reserveren van tijdsloten. Telefonisch reserveren is een alternatief.

Organiseert de Museumvereniging een heropeningscampagne?

Het motto van de campagne sluit aan op dat van de dierentuinen en dagattracties en zal zijn: "Veilig samen uit naar het museum. Met je Museumkaart!" Er is geen landelijke mediacampagne vanuit de vereniging omdat de overheid reizen met het openbaar vervoer vooralsnog niet toestaat en de overheid het aantal reisbewegingen wil beperken. In eerste instantie zal elk museum dan ook vooral bezoekers uit de eigen omgeving of regio ontvangen. Daarmee ligt lokale en regionale samenwerking van musea met andere aanbieders ter plaatse meer voor de hand.

Toolkit bij het protocol veilig en verantwoord heropenen van musea

De Museumvereniging zal de leden een *toolkit* voor *signing* aanbieden in lijn met dit protocol en in de huisstijl van de Museumkaart. Hiermee kan het museum zelf voldoende afdrukken verzorgen. De toolkit zal beschikbaar komen op Museumcontact.nl